

**2022 M. PAKARTOTINĖS SESIJOS UŽSIENIO KALBOS (VOKIEČIŲ)  
VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO  
KLAUSYMO, SKAITYMO IR RAŠYMO DALIES  
KANDIDATŲ DARBŲ VERTINIMO INSTRUKCIJA**

**I. HÖRVERSTEHEN (25 Punkte)**

**Teil 1 (10 Punkte)**

|           |           |           |           |           |           |           |           |           |           |
|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| <b>01</b> | <b>02</b> | <b>03</b> | <b>04</b> | <b>05</b> | <b>06</b> | <b>07</b> | <b>08</b> | <b>09</b> | <b>10</b> |
| A         | B         | B         | A         | B         | A         | B         | A         | C         | A         |

**Teil 2 (4 Punkte)**

|           |           |           |           |
|-----------|-----------|-----------|-----------|
| <b>11</b> | <b>12</b> | <b>13</b> | <b>14</b> |
| B         | B         | B         | C         |

**Teil 3 (5 Punkte)**

|           |           |           |           |           |
|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| <b>15</b> | <b>16</b> | <b>17</b> | <b>18</b> | <b>19</b> |
| C         | E         | D         | B         | G         |

**Teil 4 (6 Punkte)**

**20** – jährlich

**21** – anmelden

**22** – sieben, 7

**23** – Bundesebene

**24** – Räume

**25** – das Fenster, Fenster

## II. LESEVERSTEHEN (25 Punkte)

### Teil 1 (4 Punkte)

|           |           |           |           |
|-----------|-----------|-----------|-----------|
| <b>26</b> | <b>27</b> | <b>28</b> | <b>29</b> |
| F         | E         | B         | C         |

### Teil 2 (6 Punkte)

**30** – entstanden

**31** – Eisenbahn

**32** – Verkehrsmittel

**33** – Fahrt

**34** – restauriert

**35** – Kostümen

### Teil 3 (7 Punkte)

|           |           |           |           |           |           |           |
|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| <b>36</b> | <b>37</b> | <b>38</b> | <b>39</b> | <b>40</b> | <b>41</b> | <b>42</b> |
| G         | B         | E         | H         | C         | F         | D         |

### Teil 4 (8 Punkte)

**43** – Technologien

**44** – Klassenzimmer

**45** – Weltall

**46** – Sprünge

**47** – schwerelos

**48** – Mond

**49** – Fußabdruck

**50** – Wissenswertes

### III. SCHRIFTLICHER AUSDRUCK (25 Punkte)

#### Teil 1. Halbformeller Brief (80 žodžių)

Sie möchten eine Jugendbuchautorin zur Lesewoche in Ihre Schule einladen.

Schreiben Sie einen Brief an die Buchautorin Ulrike Schumacher. In Ihrem Brief:

- informieren Sie die Autorin über die Veranstaltung;
- erklären Sie, warum Sie diese Buchautorin einladen möchten;
- schreiben Sie ausführlicher darüber, was die Autorin bei der Lesewoche machen sollte;
- stellen Sie eine Frage.

*Unterschreiben Sie den Brief mit dem Namen Daniela Braun oder Daniel Braun.*

#### Pusiau oficialaus laiško vertinimo skalė (10 taškų)

| Kriterijai                     | Taškai   | Aptartys                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Turinys</b>                 | <b>4</b> | - Tinkamai realizuotos visos užduotyje nurodytos komunikacinės intencijos.<br>- Laisvai ir išsamiai perteikiama informacija, pasakojama ar apibūdinama.<br>- Mintys rišlios (koherentiškos).                                                                   |
|                                | 3        | - Realizuotos visos užduotyje nurodytos komunikacinės intencijos, tačiau ne visos tinkamai.<br>- Informacija dažniausiai perteikiama tiesmukai ir paprastai.<br>- Mintys gana rišlios.                                                                         |
|                                | 2        | - Realizuotos ne visos užduotyje nurodytos komunikacinės intencijos.<br>- Informacija perteikiama gana apibendrintai, dažnai nepakanka detalių, todėl ją galima įvairiai interpretuoti.<br>- Kai kurios mintys nerišlios.                                      |
|                                | 1        | - Komunikacinės intencijos realizuotos tik iš dalies. Yra esminių nukrypimų nuo temos.<br>- Yra paminėtų, bet neišplėtotų intencijų.<br>- Mintis gali būti sunku suprasti dėl nepakankamo rišlumo.                                                             |
|                                | 0        | - Užduoties tikslas nepasiektas.<br>- Komunikacinės intencijos iš esmės nerealizuotos.<br>- Minčių raiška netiksli ar nepakankama, mintys nerišlios.                                                                                                           |
| <b>Teksto struktūra. Forma</b> | <b>3</b> | - Turinys išdėstytas nuosekliai ir logiškai.<br>- Teksto siejimo žodžiais pavieniai elementai veiksmingai jungiami į rišlią minčių seką.<br>- Laiškas tinkamai įformintas (kreipinys, atsisveikinimo frazė, vardas ir pavardė, data, skirstymas į pastraipas). |
|                                | 2        | - Beveik visas turinys išdėstytas nuosekliai ir logiškai.<br>- Teksto siejimo žodžiais pavieniai elementai jungiami į grandininę seką.<br>- Kai kur skirstymas į pastraipas netinkamas. Yra įforminimo trūkumų (du).                                           |
|                                | 1        | - Turinys išdėstytas nenuosekliai.<br>- Teksto siejimo žodžių vartojama per daug arba per mažai, gali būti klystama (teksto siejimo žodžiai vartojami netinkamai).<br>- Skirstymas į pastraipas netinkamas, yra įforminimo trūkumų (trys ir daugiau).          |
|                                | 0        | - Turinys išdėstytas nenuosekliai.<br>- Teksto siejimo žodžiai vartojami mechaniškai, dažnai netinkamai ir (arba) išvis nevartojami.<br>- Teksto struktūra ir įforminimas netinkami.                                                                           |

|                                                                                                            |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Leksinių ir gramatinių formų bei struktūrų įvairovė ir taisyklingumas, rašyba ir skyryba. Registras</b> | <b>3</b>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Žodynas pakankamas, pakankamai tiksliai perteikta informacija.</li> <li>- Vartojamos tiek paprastos, tiek sudėtingesnės leksinės ir gramatinės struktūros.</li> <li>- Pasitaiko klaidų, ypač vartojant sudėtingesnes struktūras, bet visuomet aišku, kas norėta pasakyti.</li> <li>- Nuosekliai laikomasi užduotį atitinkančio registro.</li> </ul>                                                                                                                    |
|                                                                                                            | <b>2</b>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Žodyno pakanka užduotyje nurodytiems dalykams perteikti bendrais bruožais, tačiau jo kartais trūksta detalėms apibūdinti.</li> <li>- Vyrauja paprastos leksinės ir gramatinės struktūros, bet pasitaiko ir viena kita sudėtingesnė struktūra ar retesnis žodis.</li> <li>- Pasitaiko klaidų vartojant tiek sudėtingesnes, tiek paprastesnes struktūras, bet visuomet aišku, kas norėta pasakyti.</li> <li>- Bandoma laikytis užduotį atitinkančio registro.</li> </ul> |
|                                                                                                            | <b>1</b>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Žodynas ribotas, jo pakanka tik kai kuriems dalykams perteikti, bet pritrūksta detalėms.</li> <li>- Vartojamos tik paprastos leksinės ir gramatinės struktūros.</li> <li>- Daroma daug įvairių klaidų, bet iš esmės mintis suprasti galima.</li> <li>- Registro nepaisoma.</li> </ul>                                                                                                                                                                                  |
|                                                                                                            | <b>0</b>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Žodyną sudaro pavieniai pagrindiniai žodžiai ir frazės, jų nepakanka užduočiai atlikti.</li> <li>- Vartojamos tik paprastos struktūros ir bendros frazės, jos dažnai kartojasi.</li> <li>- Daroma daug klaidų, dėl kurių mintys beveik nesuprantamos.</li> <li>- Registro nepaisoma.</li> </ul>                                                                                                                                                                        |
| <b>Iš viso taškų</b>                                                                                       | <b>10</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

**Turinys:** Visa užduoties atliktis vertinama 0 taškų, jei teksto turinys neatitinka nurodytos temos / situacijos.

**Apimtis:** Jeigu laiško teksto apimtis mažesnė negu 80 žodžių, t. y.:

79–75 ž. – taškai nenuimami;

74–57 ž. – atimamas 1 taškas (iš bendros taškų sumos);

56–40 ž. – atimami 2 taškai;

< 40 ž. – užduotis vertinama 0.

## Teil 2. Aufsatz (180 žodžių)

### Altstadt ohne Autos: Vorteile und Nachteile

Stellen Sie im Aufsatz die **Situation sowie Vorteile und Probleme** einer autofreien Altstadt und nehmen Sie dazu Stellung.

### Rašinio / esė vertinimo skalė (15 taškų)

| Kriterijai       | Taškai | Aptartys                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Turinys          | 6      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Visas turinys atitinka temą. Į temą atsakoma išsamiai.</li> <li>- Mintys formuluojamos aiškiai, pakanka detalių. Pagrindinės mintys išplečiamos ir grindžiamos tinkamomis detalėmis bei pavyzdžiais.</li> </ul>                                                                                                    |
|                  | 5      | <i>Atliktis atitinka dalį 6 taškų aptarčių ir dalį 4 taškų aptarčių.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|                  | 4      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Turinys atitinka temą. Į temą atsakoma gana išsamiai.</li> <li>- Mintys beveik visada formuluojamos aiškiai. Pagrindinės mintys dažniausiai išplečiamos ir grindžiamos detalėmis bei pavyzdžiais. Kai kurios detalės ar pavyzdžiai gali būti netinkami.</li> </ul>                                                 |
|                  | 3      | <i>Atliktis atitinka dalį 4 taškų aptarčių ir dalį 2 taškų aptarčių.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|                  | 2      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Didesnė dalis turinio atitinka temą, gali pasitaikyti nukrypimų nuo temos.</li> <li>- Mintys formuluojamos apibendrintai, kartais netiksliai, tačiau jos iš esmės yra suprantamos. Pasitaiko minties trūkų. Pagrindinės mintys gali būti painiojamos su jas pagrindžiančiomis detalėmis ar pavyzdžiais.</li> </ul> |
|                  | 1      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Mažesnė dalis turinio atitinka temą, esama ryškių nukrypimų nuo temos.</li> <li>- Mintys gali būti nerišlios. Detalės ir pavyzdžiai dažnai netinkami arba jų akivaizdžiai stokoja.</li> </ul>                                                                                                                      |
|                  | 0      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Visas turinys neatitinka temos arba mintys formuluojamos nesuprantamai, jos padrikos.</li> <li>- Detalės ir pavyzdžiai netinkami ar jų nėra.</li> </ul>                                                                                                                                                            |
| Teksto struktūra | 4      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Turinys dėstomas logiškai ir nuosekliai. Visuomet išryškinamos svarbiausios mintys ir jas pagrindžiančios detalės.</li> <li>- Veiksmingai vartojami įvairūs teksto siejimo žodžiai ir aiškiai parodomos minčių sąsajos.</li> <li>- Tekstas tinkamai suskirstytas į pastraipas.</li> </ul>                          |
|                  | 3      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Turinys beveik visada dėstomas logiškai ir nuosekliai. Beveik visuomet išryškinamos svarbiausios mintys ir jas pagrindžiančios detalės.</li> <li>- Vartojama teksto siejimo žodžių, parodomos minčių sąsajos, bet ne visada veiksmingai.</li> <li>- Tekstas tinkamai suskirstytas į pastraipas.</li> </ul>         |
|                  | 2      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Turinio loginė seka dažnai nenuosekli. Svarbiausios mintys ne visada tinkamai išryškinamos.</li> <li>- Pavieniai elementai dažniausiai jungiami į grandininę minčių seką, gali pasitaikyti ir nesusietų minčių.</li> <li>- Skirstymas į pastraipas ne visada tinkamas.</li> </ul>                                  |
|                  | 1      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Turinys dėstomas gana padrikai, sunku įžvelgti loginę seką ir pagrindinių minčių dėstymo nuoseklumą.</li> <li>- Teksto siejimo žodžių vartojama per daug, per mažai arba jie vartojami iš esmės klaidingai.</li> <li>- Skirstymas į pastraipas netinkamas arba tekstas nesuskirstytas į pastraipas.</li> </ul>     |
|                  | 0      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Loginė teksto seka netinkama.</li> <li>- Teksto siejimo priemonės vartojamos netinkamai.</li> <li>- Tekstas į pastraipas nesuskirstytas arba tai daroma netinkamai.</li> </ul>                                                                                                                                     |
|                  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                                                                                                          |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Leksinių ir gramatinių formų bei struktūrų įvairovė ir taisysklumas, rašyba ir skyryba. Registras</b> | 5         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Bendrasis ir teminis žodynas platus, kalbinė raiška įvairi. Laisvai perfrazuojama siekiant išvengti kartojimosi.</li> <li>- Dažnai vartojami retesni žodžiai ir sudėtingesnės leksinės ir gramatinės struktūros.</li> <li>- Tinkamai vartojamas neutralus (arba pusiau oficialus) registras.</li> <li>- Pasitaiko atlikties klaidų (<i>kuomet taisyklė taikoma nenuosekliai</i>) ir riktų (<i>atsitiktinių klaidų</i>) vartojant sudėtingesnes gramatines struktūras, tačiau visada aišku, kas norėta pasakyti. Rašyba ir skyryba gana taisyklingos, pavienės klaidos netrukdo suprasti minties.</li> </ul>                                                                                                                          |
|                                                                                                          | 4         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Bendrasis ir teminis žodynas gana platus. Kartais bandoma perfrazuoti siekiant išvengti pasikartojimo, bet gali pasitaikyti klaidų.</li> <li>- Vartojami retesni žodžiai ir sudėtingesnės leksinės ir gramatinės struktūros.</li> <li>- Tinkamai vartojamas neutralus (arba pusiau oficialus) registras.</li> <li>- Pasitaiko atlikties klaidų ir riktų, dažniausiai vartojant sudėtingesnes struktūras, tačiau visada aišku, kas norėta pasakyti. Rašyba ir skyryba gana taisyklingos, pavienės klaidos netrukdo suprasti minties.</li> </ul>                                                                                                                                                                                       |
|                                                                                                          | 3         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Bendrasis ir teminis žodynas pakankamai platus, tačiau dėl žodyno spragų ne visuomet tiksliai išreiškiama mintis ar apibūdinama detalė.</li> <li>- Vyrauja kasdienė leksika, pasitaiko vienas kitas retesnis žodis ar sudėtingesnė leksinė ir gramatinė struktūra.</li> <li>- Pasitaiko nedidelių formulavimo klaidų, tačiau jos iš esmės nepažeidžia neutralaus (ar pusiau oficialaus) registro vientisumo.</li> <li>- Daroma ne tik atlikties, bet ir kompetencijos (<i>nežino taisyklės</i>) klaidų, ypač vartojant sudėtingesnes struktūras. Vartojant paprastas struktūras pasitaiko riktų. Daroma gana daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Klaidos netrukdo suprasti, kas norėta pasakyti.</li> </ul>                        |
|                                                                                                          | 2         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Žodyno pakanka, kad pavyktų paaiškinti svarbiausius dalykus. Dėl žodyno spragų gali nepavykti tiksliai išreikšti vienos kitos minties ar apibūdinti detalių.</li> <li>- Iš esmės apsiribojama dažniausia kasdiene leksika, vyrauja paprastos leksinės ir gramatinės struktūros, gali pasitaikyti vienas kitas retesnis žodis ar sudėtingesnė leksinė ir gramatinė struktūra.</li> <li>- Ne visada laikomasi neutralaus (ar pusiau oficialaus) registro, pasitaiko kelių skirtingų registrų žodžių.</li> <li>- Daroma atlikties ir kompetencijos klaidų vartojant tiek sudėtingas (jei jų yra), tiek paprastas struktūras. Daroma daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Dėl klaidų kartais gali būti sunku suprasti mintį.</li> </ul> |
|                                                                                                          | 1         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Žodynas ribotas. Jo pakanka kai kurioms pagrindinėms asmeninėms mintims reikšti, tačiau dėl akivaizdžių žodyno spragų gali nepavykti apibūdinti detalių ir išreikšti kai kurių minčių.</li> <li>- Vyrauja paprastas kasdienis žodynas, bendros frazės bei paprastos leksinės ir gramatinės struktūros.</li> <li>- Registro raiška nenuosekli arba nepakankama. Dažnai vartojami registro požiūriu atsitiktiniai žodžiai.</li> <li>- Daroma daug atlikties ir kompetencijos klaidų vartojant paprastas leksines ir gramatines struktūras, taip pat daug rašybos ir (ar) skyrybos klaidų. Klaidos nuolat trukdo suprasti, kas norėta pasakyti.</li> </ul>                                                                              |
|                                                                                                          | 0         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Žodynas labai ribotas arba nepakankamas, norint įvertinti tekstą pagal šį kriterijų.</li> <li>- Žodyną sudaro paprasti dažniausi pavieniai žodžiai ir frazės.</li> <li>- Painiojama skirtingų registrų leksika, neatsižvelgiama į žodžių stilistinius ypatumus arba registras yra netinkamas.</li> <li>- Dėl labai dažnų atlikties ir kompetencijos klaidų sunku suprasti, kas norėta pasakyti.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Iš viso taškų</b>                                                                                     | <b>15</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

**Turinys:** Visa užduoties atliktis vertinama 0 taškų, jei teksto turinys neatitinka nurodytos temos / situacijos.

**Apimtis:** Jeigu rašinio teksto apimtis mažesnė negu 180 žodžių, t. y.:

179–171 ž. – taškai nenuimami;

170–144 ž. – atimamas 1 taškas (iš bendros taškų sumos);

143–117 ž. – atimami 2 taškai;

116–90 ž. – atimami 3 taškai;

< 90 ž. – užduotis vertinama 0.

**Pastaba vertinant rašymo testo užduotis:** Pasikartojančios to paties tipo klaidos laikoma viena klaida.

**TRANSKRIPTE ZUR AUFGABE HÖRVERSTEHEN**

(Klausymmo testo tekstai)

**Teil 1**

---

**Beispiel 0**

In der Stadt Pforzheim soll digitale Technik bei der Suche nach freien Parkplätzen helfen. Dazu sind im Boden von Parkplätzen Sensoren eingelassen. Mit einer App lässt sich der Sensor finden. Der zeigt dann, ob der Platz frei oder besetzt ist. Eine App zeigt mithilfe von Verkehrsdaten, wo man gerade die besten Chancen auf einen freien Parkplatz hat.

**Text 1**

Neulich wurden die E-Scooter für den Straßenverkehr in Deutschland zugelassen. Bei einem Treffen wurden einige wichtige Fragen geklärt: Die E-Scooter sind erst ab 14 Jahren erlaubt. Ein Führerschein ist nicht nötig. Die Elektro-Roller können bis zu 20 km/h fahren. Deshalb dürfen sie nur auf den Fahrradwegen oder auf der Straße gefahren werden. Der Vorschlag, dass auch die Gehwege benutzt werden dürfen, wurde stark kritisiert.

**Text 2**

Der ehemalige amerikanische Präsident Theodore Roosevelt wurde von seinen Freunden „Teddy“ gerufen. Einmal verschonte Roosevelt einen Jungbären. Der Zeichner C. K. Berryman schmückte später alle seine „Teddy“-Roosevelt-Karikaturen mit einem kleinen Bären. Später machten die Berryman-Zeichnungen den „Teddybären“ weltweit bekannt und er wurde zur Kultfigur in Europa und Amerika.

**Text 3**

Mit 86 Jahren ist die Marmeladenoma Helga Sofie Josefa ein YouTube-Star: Sie liest Erzählungen vor. Die Idee des YouTube-Kanals kommt von ihrem Enkelkind Janik. Am Anfang hatten sie nur ein paar Hundert Zuschauer. Jetzt hat die Marmeladenoma mehr als 190 000 Abonnenten. Ihre Fans sind zwischen 20 und 30 Jahre alt. Die meisten suchen Ruhe und Geborgenheit und finden beides bei Helga.

**Text 4**

Wie könnte die Stadt Frankfurt im Jahr 2099 aussehen? Zu dieser Frage des Deutschen Architekturmuseums machten sich in diesem Jahr viele Menschen Gedanken. Dafür schrieben sie nichts auf und malten nichts, sondern sie nutzten ein Computerspiel: Minecraft. Mit diesem Spiel kann man eigene Häuser oder sogar ganze Siedlungen am Bildschirm bauen. Der Gewinner des Wettbewerbs hatte ein in sich nach oben spiralförmig schraubendes Hochhaus entworfen. An der Fassade ließ er viele Pflanzen wachsen.

**Text 5**

Letztes Jahr kam das Schiff „Polarstern“ an den Nordpol und ließ sich in eine riesige Eisscholle einfrieren. Auf dem Schiff sind Forscher aus 20 verschiedenen Ländern. Die Bedingungen vor Ort sind schwierig: Der arktische Winter ist sehr kalt, die Temperaturen sind bei circa -30°C. Bis März werden die Menschen keine Sonne sehen. Ziel der Reise ist es, die Auswirkungen des Klimawandels genauer zu erforschen.

## Teil 2

---

Julius spricht im Interview über das Jahr der Nachhaltigkeit in seiner Schule.

**- Ihr habt mit eurer Klasse am Schuljahr der Nachhaltigkeit teilgenommen. Was bedeutet denn der Begriff Nachhaltigkeit?**

- Wenn man nachhaltig lebt, dann denkt man auch an die Menschen, die in der Zukunft auf der Welt leben. Man versucht, sparsam mit dem umzugehen, was wir haben, also zum Beispiel mit Rohstoffen wie Kohle oder Öl. Und man achtet mehr auf die Umwelt.

**- Ihr habt viele Themen behandelt – welche waren für Euch besonders interessant?**

- Ich fand das nachhaltige Frühstück toll. Es gab zum Beispiel Obst und Gemüse hier aus der Region. Viele unserer Nahrungsmittel werden mit dem Flugzeug oder dem Lkw von weit her zu uns gebracht. Das verbraucht eine Menge Benzin und verschmutzt die Luft.

**- Was hat euch bei dem Schuljahr der Nachhaltigkeit am meisten Spaß gemacht?**

- Wir haben Boote gebaut! Wir sind zum Wassererlebnishauses gefahren und dort gab es viele Bastelmaterialien. Daraus haben wir Boote gebaut, die ganz ohne Batterien, Akkus oder Strom aus der Steckdose fahren können.

**- Habt ihr euch auch mit dem Thema Müll und Recycling beschäftigt?**

- Ja, wir haben verglichen, wie lange es bei verschiedenen Stoffen dauert, bis sie zerfallen. Und Plastik zerfällt gar nicht. Das ist schlecht für die Pflanzen und Tiere. Und deshalb ist es besser, wenn wir Pfandflaschen benutzen und sie wieder zurückbringen, dann können sie wiederverwendet werden.

**- Habt ihr selbst denn etwas in eurem Leben verändert, seit ihr so viel über Nachhaltigkeit erfahren habt?**

- Ja, ich mache mehr Wege zu Fuß und ich esse weniger Fleisch. Sachen, die man selbst tun kann, um nachhaltiger zu leben, haben wir auf ausgeschnittene Papier-Hände geschrieben und auf große Plakate aufgeklebt. Wenn alle Menschen nur ein bisschen was ändern, kann man damit schon eine Menge bewirken.



### Teil 3

---

Die Schüler sprechen über die Bewertung ihrer Lehrenden. Dazu hören Sie einige Meinungen.

#### **Beispiel**

Hallo zusammen, ich bin **Sophie**. Ich glaube, der Lehrer kann durch das Feedback an seinem Unterricht arbeiten und dadurch würde dann der Unterricht besser ablaufen. Feedback ist immer gut und hilfreich, man weiß, ob man gut oder schlecht ist.

Ich bin's, **David**. Ja, wenn die Lehrer den Unterricht durch das Feedback der Schüler verbessern würden, würden die Schüler auch mehr und motivierter mitarbeiten. Sie fühlen sich dann als Mitgestalter des Lernprozesses.

Mein Name ist **Melanie**. Das stimmt, aber Schüler bewerten ihre Lehrer nicht objektiv, sondern subjektiv nach Sympathie. Die Schüler haben keine Erfahrung in diesem Bereich und können Objektivität kaum erzielen. Die Bewertung wäre dann nicht begründet.

Ich heiße **Leon**. Man sollte auch nicht vergessen, dass der Lehrer das Unterrichten studiert hat. Er muss deshalb nicht verbessert oder benotet werden. Lehrer wissen, wie sie ihren Unterricht besser machen können.

Hi, hier ist **Sarah**. Aber Unterrichtsmethoden können sich ändern. Außerdem, wenn der Lehrer auch weiß, was nicht passt, können Lehrer auf Schüler individuell eingehen, zum Beispiel durch Unterstützung zum Verständnis des Unterrichtsmaterials.

**Lukas** ist mein Name. Das, was ihr alle sagt, ist ja richtig. Aber ich möchte noch auf einen Punkt eingehen: Wenn Schüler unterschiedliche Wünsche haben (z. B. der eine wünscht sich mehr Disziplin, der andere mehr Großzügigkeit), verwirrt es den Lehrer nur. Auf alle Wünsche kann man sowieso nicht eingehen.

### Teil 4

---

#### **Jugend forscht**

„Jugend forscht“ ist ein Talentwettbewerb, bei dem Jugendliche ihre Forschungen, Erfindungen und Ideen einreichen und präsentieren können. Der Wettbewerb hat es sich zum Ziel gesetzt, junge Leute für die Wissenschaft zu begeistern. „Jugend forscht“ findet jährlich statt. Schüler\*innen zwischen 14 und 21 Jahren dürfen sich mit ihrem Projekt in verschiedenen Bereichen der Wissenschaft anmelden. Momentan gibt es sieben Fachgebiete: Biologie, Chemie, Physik, Technik, Mathematik und Informatik, Geo- und Raumwissenschaften und Arbeitswelt. Preise werden für fachspezifische und fachübergreifende Projekte vergeben. Findet das Projekt der Nachwuchsforscher\*innen auf der regionalen oder auch auf Landesebene Unterstützung der Jury, ziehen sie ins Finale auf Bundesebene ein. Drei Gymnasiasten aus dem Saarland haben beispielsweise eine CO<sub>2</sub>-Ampel für geschlossene Räume entwickelt. Ihre Idee basiert auf dem Wissen, dass die Virusübertragung durch genügend Frischluft im Raum minimiert werden kann. Und die CO<sub>2</sub>-Ampel zeigt an, wann zu viel CO<sub>2</sub> im Raum ist und man deshalb das Fenster öffnen sollte.